

Termékfelesleg és olcsó külföldi alapanyag miatt

Nehéz helyzetben a tejipar

Bartha Márton

Fotó: Nagy Tibor

Válságos helyzetbe került a tejipar. A hazai nagykereskedők beleegyeztek, hogy május 1-től 20 százalékkal csökkentik a tej árát. A tejfeldolgozók és a kiskereskedők megállapodása értelmében hat hónapon át lemondanak a nyereségük tíz-tíz százalékáról. Közben a tejtermelő gazdák azt nehezményezik,

hogy nagyon lecsökkent a tej felvásárlási ára, és ez kedvezőtlenül érinti őket. Bartha Márton, a mezőpaniti Therezia tejfeldolgozó vállalat vezérigazgatója szerint a felvásárlási ár csökkenésének két fő oka van. Egyrészt nagy mennyiségű eladatlan tejtermék van készleten Európa-szerte és hazai viszonylatban is,

s a feldolgozók csökkenteni igyekeztek a termelést. Másrészt a hazai tejjárak olcsón vásárolhatnak külföldről behozott tejet. A Népszágnak e témában nyilatkozott a Therezia vezérigazgatója.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Év végéig befejeznék

Az A3-as erdélyi autópálya Maroskece – Aranyosgyéres szakaszának építése több mint 50%-ban elkészült, és reális esély van arra, hogy az év végére átadják a közúti forgalom számára – tájékoztatott a Brassói Regionális Utügyi Igazgatóság.

2.

Székely Vágta tizenkettedik alkalommal

Mottóját megtartotta, de korábbi időpontra került át a Székely Vágta 2023-ban: ezúttal június 9–11. között várja izgalmas programokkal az Óriáspince-tetőre a lovak szerelmeseit a népszerű lovas esemény.

5.

A West Ham United 58 év után nyert európai trófeát

A West Ham United nyerte a második alkalommal kiírt labdarúgó-Európa-konferencialigát, mivel szerdán a prágai döntőben 2-1-re legyőzte a Fiorentinát.

18.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. június 30-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Koronás bolondság

Benedek István

Rendesen felkavarta a regáti kedélyeket a frissen megkoronázott brit uralkodó székelyföldi magánlátogatása. Ez részben érthető, hiszen egy bő generációsnyi idő óta nem volt változás a brit trónon, így az új koronás fő megjelenése szenzációszámú megy világszerte. Miféleképpen ez kényszerzubbony után kiáltó reakciókat tud kiváltani.

A királyi vizit kapcsán az egyik hírtévé azzal igyekezett kitörni az ismeretlenség ködéből, hogy mikrofonvégre kapta a haza rendszer-váltás utáni történetének első lesített miniszterelnökét. A szocik egykori hőse még a kormányfőség előtt külügyminiszter is volt a kilencvenes években, így a gyanútlan néző még hajlamos lehet himni neki, ha külpolitikáról beszél. Azt fejtegette, hogy ezek a fránya magyarok Erdély elragadásáért lobbizhatnak a királynál. Mert bizony egész látogatása során ott lebzseltek körülötte a magyarok, és különben is, nemrég a magyar elnök asszony is itt járt. Ezek a dolgok nagyon gyanúsak szerinte, azt ugyan nem mondta, de valószínűleg Tamara nagynéni szelleme is ezt súghatta neki.

Az rendben van, ha egy névtelen hírtévének úgy kell a néző, mint éhezőnek a falat, meg az is, ha a levitézlett politikus ismét szeretne a népszerűség fényében sütkérezni, de a jelek szerint hősnünk ítélőképességének megárhatható a cella elzártsága. Nem egyébért, de nem kell nagy ész hozzá felmérni, hogy ha valaki a székelyek közt jár, jó

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

JÚNIUS

9., péntek

A Nap kel
5 óra 30 perckor,
lenyugszik
21 óra 13 perckor.
Az év 160. napja,
hátravan 205 nap.

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges

Hőmérséklet:
max. 26 °C
min. 15 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	25, 39, 2, 44, 43 + 16	NOROC PLUS: 3 9 3 4 5 7
LOTO 40	33, 12, 3, 40, 21, 37	SUPER NOROC: 5 8 7 1 0 3
1000	21, 48, 44, 28, 25, 8	NOROC: 3 2 5 8 6 2 3

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

22 millió lejes pályázatot nyert Marosszentgyörgy

Az Anghel Saligny program keretében 22 millió lej értékű finanszírozást nyert Marosszentgyörgy. Sófalvi Szabolcs polgármester Cseke Attila fejlesztési miniszter jelenlétében szerdán Bukarestben írta alá a szerződést. A pályázaton nyert összeggel 27 marosszentgyörgyi utcát fognak korszerűsíteni, olyan közutakat, ahol már megépült a víz- és szennyvízhálózat. Az utcák névsorát a közeljövőben teszik közzé. A következő időszakban a részletes műszaki tervet készítik el, majd beszerzik a szükséges jóváhagyásokat és engedélyeket. Utána a munkálatokra közbeszerzési eljárást írnak ki, és megkötik a szerződést a nyertes kivitelezőkkel.

Meghosszabbították a határidőt

Június 6-áig lehetett pályázni az Ecolect Közösségi Társulás által a Marosvásárhely központú 2-es zóna 8 éves, hosszú távú köztisztasági szolgáltatási szerződésének odaítélésére kiírt közbeszerzési eljárásra. Több tisztázandó kérdés miatt a határidőt június 28-ig tolták ki – tájékoztató Tóth Andrea, az Ecolect ügyvezető igazgatója. Egy másik, sürgősségi eljárással május végén meghirdetett, egyéves szerződésre szóló licit határideje június 9-e, péntek. A rövid távú szolgáltatásra nyolc céget hívott meg az Ecolect, pénteken, ma derül ki, hogy hány nyújtott be ajánlatot.

Közel 1300 munkahelyet kínál a Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség közel 1300 munkahelyet ajánl az állást keresőknek. A cégek és intézmények pénzügyi szakembereket, örvendő szakembereket, vendéglátóipari, könnyűipari szakképzett és szakképzetlen munkásokat, futárokat, állatgondozókat, CNC-vezérlésű gépekre gépkezelőket alkalmaznak. Az ügynökség közvetítésével ez év első négy hónapjában több mint 1750 személy kapott munkahelyet, ebből 780-an nők.

Kézművesvásár

Június 9–11. között újra megtartják a kézművesvásárt a marosvásárhelyi vár előtti téren. Az ajándéktárgyak, kézművestermékek mellett gasztronómiai kínálattal és bemutatóval is várják a vásárlókat. Mintegy 70 termelő és kézműves viszi el termékeit a vásárra.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

*Isten éltesse!

Ma FÉLIX, holnap MARGIT és GRÉTA napja. **MARGIT:** a görög eredetű latin Margareta név megmagyarosodott alakja, a jelentése: gyöngy. **GRÉTA:** a görög Margareta névnek több nyelvben is előforduló becézéséből önállósult.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. június 8.

1 EUR	4,9543
1 USD	4,6181
100 HUF	1,3434
1 g ARANY	289,0518

Haladnak a Maroskece – Aranyosgyéres autópályaszakasszal Év végéig befejeznék

Az A3-as erdélyi autópálya Maroskece – Aranyosgyéres szakaszának építése több mint 50%-ban elkészült, és reális esély van arra, hogy az év végére átadják a közúti forgalom számára – tájékoztatót a Brassói Regionális Útügyi Igazgatóság.

Szer Pálosy Piroska

Az építkezésen jelenleg több mint 650 személy dolgozik több mint 250 munkagéppel, 165 szállítóeszközzel. A kivitelező képviselője, Radu Cojocarú szerint a talaj stabilizálásának nagy részét elvégezték, a munkálatok közül a többi között a hidraulikus kötőanyagokkal történő stabilizálás, a

kohéziós anyaggal és ballasztal való feltöltés, a hidrotechnikai megoldások, a betonfödémek kialakítása és a földem feletti betonozás, az előre gyártott gerendák és földem felállítását van folyamatban.

A Maroskece – Aranyosgyéres szakasz 15,7 km hosszú, és a Strabag Kft. – Geiger Transilvania Kft. építi a Közúti Infrastruktúrát Kezelő Országos Társasággal (CNAIR) kötött, mintegy 420 millió lej értékű szerződés alapján. A szerződés időtartama: 3 hónap a tervezésre és 18 hónap a kivitelezésre.

Az autópályaszakasz régóta húzódo építését 2024 első feléig be kell fejezzék, de a vállalkozó ígérete szerint már ez év végén szeretnék átadni – tájékoztatót a Brassói Regionális Útügyi Igazgatóság sajtóosztálya.

Fotó: Elekes Róbert

RENDEZVÉNYEK

Tangómesék – Cári Tibor-koncert

Vasárnap este 8 órakor a marosvásárhelyi várbán a KULT fesztivál keretében Tangómesék címmel Cári Tibor-koncertre kerül sor. Az összetett zenei esemény magában foglalja a zeneszerző nevével fémjelzett filmzenét és színházi dalbetéteket. Meghívott művészek: Koszorus Krisztina, Giacomo Medici, Sebestyén Ábá. Csellón Szabó J. Attila, nagybőgőn Kostyák Márton-Ákos játszik, fellép a Tiberius vonósnégyes, valamint a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia énekkara.

Iskolák, gyűjtők, mecénások – erdélyi képzőművészet a 20. század első felében

A marosvásárhelyi Kulturális és Művészeti Központ Iskolák, gyűjtők, mecénások – erdélyi képzőművészet a 20. század első felében címmel június 10-én 17 órakor nyitja meg kiállítását a Várgalériában (Avram Iancu utca 2. szám). Újdonságként, a szobán forgó kiállítás új teret is avat egyben a Várgalériában, hiszen a korábbihoz képest kétszeresére bővült a helyiség. A több mint száz műtárgyat magába foglaló kiállítás létrejött csapatmunka eredménye, amely egy közös

felismerés mentén valósult meg, figyelembe véve az Erdélyből származó különböző nemzetiségek kultúrája egymáshoz való kapcsolódásának fontosságát a szintézis elérésének érdekében.

Szecessziós nap a Kultúrpalotában

A Maros Megyei Múzeum június 9-én 10 órakor általános iskolások számára múzeumpedagógiai programot szervez, amelyen tárlatvezetéssel és műhelymunkával szemlélteti a szecessziós stílus formakincsének gazdagságát a marosvásárhelyi Kultúrpalotában. Az eseményre a szecesszió világnapja alkalmából kerül sor. A szecessziós mozgalom és stílus nemzetközi térképén a Kultúrpalota különleges helyet foglal el: olyan összművészeti alkotás, amely több művészeti ágat ötvözik sikeresen. A palota tervezői, Komor Marcell és Jakab Dezső a századfordulós Budapest pezsgő építészeti életének képviselői. A Komor és Jakab iroda két olyan épületet tervezett Marosvásárhelyen, amelyek ma is meghatározzák a város identitását: a Városházát (1905–1908) és a Kultúrpalotát (1908–1913). A Kultúrpalota belsőépítészete (freskók, ólomüveg ablakok) szintén kiemelkedő, olyan jelentős művészek alakították ki, mint Körösfői-Kriesch Aladár, Toroczkai Wigand Ede és Róth Miksa. A tevékenység 6–12 éves korú gyermekeknek szól, jegyek a helyszínen vásárolhatók.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Nehéz helyzetben a tejipar

(Folytatás az 1. oldalról)

Több a tej, eladatlanok a tejtermékkészletek

– Úgy értesültünk, hogy tavaly az unióban nagyobb mennyiségű tejpport gyártottak, és ezzel nagyobb mennyiségű tejet vontak ki a szabadpiacról – előfordulhat, hogy a háború miatt. Emiatt tejkrízis keletkezett, ami azt jelenti, hogy kevés tej maradt fogyasztásra, illetve más tejtermékek előállítására. A tejhiány miatt nagyon felment a tejnek az ára. Tavaly minden arról szólt, hogy kevés a tej. Idénre megfordult a helyzet, azt mondják, hogy sok van, gyakorlatilag ugyanannyi tejet termelnek. A tej nem tűnt el,

nem lett több, nem lett kevesebb. Mivel az unióban vagyunk, a tej és a tejtermékek terén is ebben a kontextusban kell gondolkodnunk.

Mivel tavaly tejkrízis volt, a tej megdrágult, tavasszal 1,2-1,3 lejről indult, s év végére 2,8-2,9 lejre ment fel, az importtej ára 3 lej volt, ennek következtében a tejtermékek is megdrágultak, emiatt drasztikusan visszaesett az eladás. Tele vannak a raktárak tejtermékekkel, eladatlan az áru. Oda jutottunk, hogy a feldolgozóknak nem kell a tej, miközben hazai viszonylatban megnőtt a tejtermelés, és szabadulni akarnak a tejtől. Jó pár tejfeldolgozó cserben hagyta a tejtermelőket, nincs, ahol értékesítsék a tejet,

nem veszik át tőlük. Minket is megkerestek termelők, azonban az aktuális helyzetre való tekintettel nem tudtuk elfogadni a tejtüket. Örülünk, hogy a meglévő termékkészletünket el tudjuk adni.

Abból adódóan, hogy hatalmas a tejfelesleg, a múlt év végi árhoz viszonyítva visszaesett a tejnek az ára. Tudni kell, hogy tavaly tavasszal még alacsonyabb volt a tej ára, mint most.

– *A gazdák arra panaszkodnak, hogy nagyon keveset fizetnek a kistermelőknek a tejért, 1,3 lejt kapnak literéért, miközben az üzletekben továbbra is drága a tej.*

– Így van. A kistermelőknek, akik napi 10-20 liter tejet szállíta-

nak a tejgyáraknak, kevesebbet fizetnek. Viszont a farmok ennél jóval magasabb árat kapnak. Miért van ez a nagy árkülönbség a kis- és nagytermelő között? Egyrészt a tej minősége, másrészt a költségek miatt. Nem mindegy, hogy 10 literként gyűjtünk be 1000 liter tejet, vagy egy tételben veszünk 1000 liter tejet egy gazdától. Hatalmas begyűjtési és adminisztrációs munkát jelent, ha több termelőtől kell begyűjtenünk az alapanyagot. A 10 liter tejjel is annyi adminisztrációs munka van – mintavétel, laboratóriumi elemzés –, mint egy nagy tétel esetében.

„Azokkal versenyzünk, akik külföldi olcsó tejet vásárolnak”

– *Van-e más tényező is, ami befolyásolja a tej árának alakulását?*

– Van bizony. Nagyon olcsón, 1 lejért hozzák be külföldről a tejet 24 ezer literes tejszállító kocsikban. Ha egy analízissel, egy számlával 24 ezer liter tejet vásárolhatunk, akkor gazdaságosság szempontjából hol állunk a 10 literes mennyiségekhez képest? Mi nem importáltunk tejet az elmúlt 29 év alatt, de azokkal a tejgyárakkal versenyzünk, amelyek hozzánk képest féláron, 1 lejért vásárolnak tejet. Nem szándékunk „lecserelni” a termelőinket, mert mi az itteni tejtermelő gazdákra alapozunk a nyersanyag terén. Nagyon sok tejfeldolgozó azt teszi, hogy a tej egy részét innen vásárolja, egy részét importálja, amikor az importtejt olcsó, az itteni termelőket pedig háttérbe szorítja, vagy nagyon leviszi az árat, vagy meg sem vásárolja. Aztán, amikor fordul a kocka, drágább a külföldi tej, akkor újra az itteni termelőktől vásárol. Mi ezt nem tesszük meg. Mi nem „hol kell, hol nem kell” partnerként kezeljük a termelőinket. Ezért fontos, hogy egymást kölcsönösen megbecsüljük – mondta Bartha Márton.

Dömpingáron érkezik az importsajt

– *Hogyan alakul jelenleg a tejtermékeladás?*

– Most a tejtermékek eladása sokkal nagyobb probléma, mint a Covid-járvány alatt. Akkor nem voltak gondjaink az eladással, hisz az élelmiszerre mindig szükség van. Most viszont drasztikusan visszaesett az eladás Európában és itthon is. Ennek két oka van: nagyon felment a kereskedelemben a tej és a tejtermékek ára, másrészt csökkent a felvásárlóerő, mert az emberek nagyjából ugyanannyi fizetést kapnak, mint egy-két évvel ezelőtt, viszont sokkal többet fizetnek a szolgáltatásokért, és kevesebb pénzüket marad az élelmiszerekre. Nem csak egyféle termék eladása esett vissza, hanem általában minden terméké.

– *A hazai piacon kívül hol értékesítik a Therezia termékeit?*

– A balti országokon kívül minden európai országba és az Amerikai Egyesült Államokba is szállítunk. Az exporteladásunk növekedésben van. Viszont van egy probléma, ami a feldolgozókat drasztikusan érinti, ugyanúgy, mint ahogyan a tejtermelőket az olcsó importtejt ára, az olcsó importsajt ára. Az történik, hogy Nyugatról minden fölösleget, amit ott nem tudnak eladni a megszokott standard áron, az ottani ár 30-40 százalékáért adják el nálunk, sok esetben más név alatt. Azért, hogy a külföldi feldolgozó „ne bántsa” a saját termékét, nem viszi le az árat, akkor sem, ha a többitel nincs mit kezdjen. Inkább elviszi külföldre, akár veszteséggel is. Az importtermékekkel nagyon nehéz helyzetbe hozzák a hazai termelőket, és ez érvényes a tejtermelőkre és a tejfeldolgozókra is – tájékoztatott a Therezia Kft. vezérigazgatója.

A tejfeldolgozó a maros-mezői községek gazdától és farmjairól jelenleg napi 65-68 ezer liter tejet dolgoz fel.

A közeljövőben szavazásra bocsátják a törvénytervezetet

Az élőhelyek helyreállítását sürgetik

Tavaly tette közzé az Európai Bizottság az EU természet-helyreállítási törvénytervezetet (Restore Nature), amely megállíthatja kontinensünkön a biodiverzitás csökkenését. Ha ez törvényerőre emelkedik, az európai zöldmegállapodás megvalósítását szolgálja majd.

Gligor Róbert László

A törvénytervezet mellett számos európai szakmai szervezet indított közös petíciós kampányt, amihez civil szervezetek is csatlakoztak. Azt szeretnék elérni, hogy az európai politikusok felelős döntést hozzanak, mert félt, hogy az ellenlobbi számos ponton „megszelídítheti” a törvénytervezetet, amely jelenleg a szakmai bizottságoknál van, megszavazására pedig akár a jövő hónapban sor kerülhet. Ha az eredeti tervezetet megszavaznák, az utóbbi évtizedek egyik legfontosabb természetvédelmi törvénye lehetne – mutatott rá Parragh Katalin, a marosvásárhelyi Milvus Csoport természet- és madárvédelmi egyesület munkatársa, a romániai kampány projektvezetője.

Vesztesek leszünk?

Eddig az Európai Unióban a tagállamok természetvédelmi területek létrehozására és a meglévők védelmére próbáltak figyelni, de mára egyértelművé vált, hogy a termé-

szetvédelmi területek megóvásával már nem lehet biztosítani azokat a javakat (ökoszisztéma-szolgáltatások), amelyeket a természet nyújt az emberiség vagy az európai ember számára. Kettős válságot élünk meg, az éghajlatváltozást és a biológiai sokféleség elvesztését, ezek pedig egymást gerjesztő folyamatok, tehát ha nem tudjuk megállítani vagy legalábbis megfelelően lelassítani a biodiverzitás elvesztésének ütemét, egyértelműen vesztesei leszünk a klímaváltozásnak. Csak a tavaly Románia 365 millió eurót veszített a klímaváltozás hatására, és ezt már érzi a lakosság, hiszen mindnyájan küzdünk a szárazsággal, a hőség hullámokkal, az új kórokozókkal.

Ezen a helyzeten próbál segíteni a természet-helyreállítási törvény, amely azt írja elő, hogy 2030-ig az európai kontinens élőhelyeinek egyötödét, 2050-ig pedig teljesen helyre kell állítani. Ugyanis világszerte egymillió fajt veszélyeztet a kihalás veszélye, az ökoszisztémák állapota gyorsan romlik, míg az EU-ban a védett élőhelyek 81%-a és a fajok 63%-ának helyzete rossz vagy nem megfelelő. Az új törvény megjelenése egy fokozottabb természetbarát politikát tenne kötelezővé a tagállamokban, és az élőhelyek visszaállításához erőforrásokat is rendelne, ami gazdasági haszonnal is járna, minden erre a célra befektetett euró akár harmincszorosan is megtérülhet.

A gondolkodást kell megváltoztatni

A törvény nem a területek jelenlegi rendeltetését szeretné megváltoztatni, hanem az emberek gondolkodását, hiszen az intenzív mezőgazdaság olyannyira tönkretette a talajokat a vízmegtartás és a termékenység szempontjából egyaránt, hogy az már fenntarthatatlan. Ez látható Romániában is, hiszen a Bărăgan lassan elsvatagosodik, valójában már csak a támogatásoknak köszönhetően művelik, ebben a helyzetben a törvénytervezet a területek zöldőbb, fokozottabban környezetbarát módon való megművelését szeretné elérni. Maros megyében még jó a helyzet, mert nincsenek több száz hektáros nagy

mezőgazdasági területek, és várhatóan lesz támogatás a kisparcellás gazdálkodás megtartására, a talajok leromlásának visszafordítására. A mezőgazdasági területek mellett lesz pénz a települések zöldőbbé, élhetőbbé tételére is. A lényeg, hogy az emberek megértésük: változtatni kell a gazdálkodási formákon, mind a termények, mind az agrotechnika szempontjából alkalmazkodni kell az új éghajlati viszonyokhoz, s ez a törvény megfelelő tudást és pénzt rendelhetne hozzá. Románia lakosságának 70%-a tart a klímaváltozástól, az élőhelyek elvesztésétől, a megkérdezettek 78%-a próbált is már valamit tenni a jelenség ellen – mutatja a statisztika.

Felelős döntést várnak

A törvénytervezetet már a következő hónapban szavazásra bocsátják, addig is a természetvédelmi szervezetek Európa-szerte felvilágosító kampányt folytatnak, és arra

is buzdítják az embereket, hogy hallassák hangjukukat, egy petíciókampánnyal hívják fel a politikum figyelmét, hogy a természet helyreállításának kérdése lassan lakossági igény is, továbbá felszólítják a politikusokat, hogy döntsenek felelősen a kérdésben. Az utóbbi években az EU-ban számos megállapodás született, de a vállalatok semmit sem érnek, hiszen tavaly is rekordot döntött például a szén-dioxid-kibocsátás. Nem vállalatokra, hanem cselekvésre van szükség – hangsúlyozzák a szakmai szervezetek. Romániában még elfogadható a helyzet, az ország európai viszonylatban nem áll rosszul a biodiverzitás szempontjából, de „egy kálapán” vagyunk a többi európai állammal, hiszen egy a csapadék- és éghajlatrendszerünk, és nekünk is jobb lesz, ha európai szinten helyreállítják az élőhelyeket – mondta el a marosvásárhelyi szakember.

Támogatnák a változatos táj, a természetbarát gazdálkodás megőrzését és a települések élhetőbbé tételét

Fotó: Gligor Róbert László

Színés Világ

XX. évf. 23. (862.) szám, 2023. június 9., péntek

Székely Vágta tizenkettedik alkalommal

Fotó: Sánta István

Mottóját megtartotta, de korábbi időpontra került át a Székely Vágta 2023-ban: ezúttal június 9–11. között várja izgalmas programokkal az Óriáspince-tetőre a lovak szerelmeseit a népszerű lovas esemény. A jól bevált recepten sem újítanak: a futamokon túl lesznek gyerekprogramok, kézművesvásár és lacikonyhák is.

Eddig tizenegy lovas emelhetette magasba a Székely Vágta vándorszabályját, amelyet mindig a győztes település lovasa vihet haza és őrizhet meg egy évig. Idén a tizenkettedik bajnok kerestetik.

A nevezés feltételei

Bármely Kovászna, Hargita vagy Maros megyei településnek jogában állt benevezni egy csapatot. Minden csapat egy lóból és három személyből áll: lovas, kíséző és csapatvezető.

Az előfutam győztesének nyeresége 1000 lej, a Székely Vágta döntőjének pénznyeresége pedig: I. díj: 6000 lej, II. díj: 4000 lej, III. díj: 3000 lej, IV. díj: 2000 lej. A Góbé futam esetében az utazási költség megtérítése pozitív állatorvosi vizsga esetén 1000 lej, a döntő nyeresége pedig: I. díj: 3000 lej, II. díj: 2500 lej, III. díj: 2000 lej. A Székely Vágta szabályzata teljes mértékben igazodik a Nemzeti Vágta szabályzatához.

A program

Június 9., péntek
19.00 Nyilvános főpróba: huszárkarusszel-bemutató
21.15 Filmvetítés: Hadik / magyar történelmi, romantikus kalandfilm, 108 perc, 2023 / rendező: Szikora János

Június 10., szombat
11.00 Megnyitóünnepség
11.30 Huszárkarusszel-bemutató
11.45 Határtalan értékeink – kiállítás-megnyitó Veszprém és Kovászna megye 30 éves együttműködésének jegyében, a

testvértelepülések részvételével: Veszprém megye – Kovászna megye, Veszprém–Sepsiszentgyörgy, Pápa, Balatonfüred–Kovácsna, Alsóörs–Málnás, Taliándörögd–Illyefalva, Pápakovácsi–Vargyas

12.00 Góbéolimpia: ügyességi csapatverseny

15.00 Pászka Lehel lovas íjász bemutatója

16.00 Győri Ördöglovasok / Spartacus – ókori történet rabszolgákról és rómaiakról

16.45 A Kassai Lovas Íjász Iskola erdélyi képviselőjének bemutatója

18.00 Előfutamok: Székely Vágta és Góbé futam, előfutamok

20.15 Győri Ördöglovasok / tüzes trükklovas show

21.30 Koncert: Atilla Fiai Társulat / énekesek: Varga Miklós, Kalapács József, Rudán Joe, Mr. Basary és Kalapács-Ódor Cintia.

Június 11., vasárnap

12.30 A Székelyföldi Magyar Szabalyvívó Iskola bemutatója

13.00 Huszár ügyességi verseny

16.00 Győri Ördöglovasok / lovagi játékok és próbák

17.00 Az Erdélyi Lovas Kaszkadőrök bemutatója

18.00 Góbé futam, döntő és díjkiosztó ünnepség

18.45 Kishuszár-vágta és díjkiosztó

19.30 Székely Vágta, döntő futam és díjkiosztó ünnepség

20.30 Győri Ördöglovasok / kombinált trükklovas show

21.30 Esőnap: koncert – Atilla Fiai Társulat

ÁLLANDÓ PROGRAMOK
10.00–18.00 Lovagoltatás a Barabás Lovarda közreműködésével

10.00–18.00 Gyermekfoglalkozások

10.00–18.00 Incitato kiállítás
10.00–18.00 Veszprém testvérmegye településeinek kiállítása
10.00–18.00 Kézművesvásár

Az idei program egyik különlegességének számít a Győri Ördöglovasok fellépése. A Nemzeti Vágtától kezdve a lovas világkupán át számos kiemelt lovas rendezvényen tűnnek fel a Rodeo Team trükklovasai. Történetük az ezredforduló idején kezdődött, és az alapító Tóth Szilárd elszántságának köszönhetően, válságos időszakokat is átvészelve, mára Magyarország egyik legsikeresebb és legfoglalkoztatottabb csapatává váltak.

Fotó: Codra Botond

A szombat esti koncerten fellépő **ATILLA FIAI TÁRSULAT** 2013-ban alakult. Első ízben a Kalotaszegi Magyar Napok főzenekaraként mutatkozott be Bánffyhunyadon. Elsődleges küldetésének nemzeti rockoperáink élő bemutatását, illetve azok szellemiségének terjesztését tekinti.

A társulat neve 1993-ból ered. Ekkor mutatta be a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon Szörényi Levente nagyívű rockoperáját Atilla – Isten kardja címmel. Ebben a gigantikus műben Atilla fiait, Ellákot, Gyengiziket és Csabát három rocker alakította. Ez a három rocker – Kalapács József, Rudán Joe és Mr. Basary – hívta életre 20 évvel később az Atilla Fiai Társulatot. A három rockert időről időre kiegészítették a honi rock-, musical- és folkszcéna vezető énekesei.

Kezdetben szinte csak a határon túl ismerték a formációt, így Erdélyben is többször jártak. Motorostalálkozókon, rock- vagy hagyományörző fesztiválokon is egyre gyakrabban találkozhat velük a közönség. 2013 októberében egy öt előadást magába foglaló USA–kanadai turnén vettek részt, átadva egy darabot a magyar zenei kultúra kincseiből tengerentúli nemzetársainknak. 2017-ben az Atilla Fiai Társulat énekesei egy 11 állomásos turnén tértek vissza az Egyesült Államokba és Kanadába.

Műsorukban részletek hallhatók az István, a király, a Honfoglalás, az Egri csillagok, az Atilla – Isten kardja, a Csaba királyfi, a Trianon, az Itt élned, halnod kell és a Magyarok számkivetve zenés színházi darabokból. A programot az előbbieket mellett nemzetudatos saját dalaik teszik teljessé.

Énekesek

Varga Miklós (P. Box, István, a király, VM Band, Honfoglalás, Sacra Corona)

Kalapács József (Pokolgép, Omen, Kard, Kalapács)

Rudán Joe (Coda, Pokolgép, P. Mobil, Mobilmánia, Dinamit)

Mr. Basary (Kormorán, Örökség, HitRock)

Kalapács-Ódor Cintia

Hangszeres zenészek

Szűcs Antal Gábor – gitár (Hungária, Skorpió, Dinamit, Latin Varázs)

Závoti Zoltán – gitár (Prognózis, Kalapács Akusztika)

Talabér László – basszusgitár (HitRock, Mr. Basary Group)

Tempfli Erik – billentyűs hangszerek (Hard, Ocho Macho, Kard)

Gál Péter – hegedű (Kormorán, Latin Varázs)

Borbély Zsolt – dobok (Nox, Mobilmánia, Exotic)

Hosman Ádám – percussion (Omar Bashir)

A természet kalendáriuma (DLXVIII.)

Kiss Székely Zoltán

*Itt ülök csillámló sziklafalon.
Az ifjú nyár
könnnyű szellője, mint egy kedves
vacsora melege, száll.
Szoktatom szívemet a csendhez.
Nem oly nehéz –
idesereglik, ami tovatűnt,
a fej lehajlik és lecsüng
a kéz.*

*Nézem a hegyek sörényét –
homlokod fényét
villantja minden levél.
Az úton senki, senki,
látom, hogy meglebbenti
szoknyád a szél.
És a törékeny lombok alatt
látom előrebicenni hajad,
megrezenni lágy emléidet és
– amint elfut a Szinva-patak –
im újra látom, hogy fakad
a kerek fehér köveken,
fogaidon a tündér nevetés.*

József Attila Ódájának I. tételének vettem kölcsön, hogy neki induljak június második hetének. Ha kedved tartja s időd engedi, kedves Olvasóm, jer velem ez alkalommal is!

43 évvel ezelőtt, 1980. június 9-én Rio de Janeiróban halt meg **ifj. Lóczy Lajos** geológus, a magyar szénhidrogénmezők feltárásának kezdeményezője. Világhírű Ázsia-kutató édesapja, **id. Lóczy Lajos** (1849–1920) nyomdokait követve a földtudományok művelését tűzte ki célul. Egyetemi tanulmányait Zürichben végezte. Az I. világháború alatt 1917–18-ban az MTA expedíciója tagjaként Nyugat-Szerbia geológiai térképezésén dolgozott. Később Szumátrán, Celebeszen, Ecuadorban, Lengyelországban és Jugoszláviában folytatott geológiai terepmunkát. 1933-ban a Magyar Állami Földtani Intézet igazgatója lett, és jelentős szerepet vállalt az első magyarországi kőolajmezők termelésbe állításában. Hasonló tevékenységet végzett Marokkóban, Törökországban, Görögországban és Dél-Amerikában is. 1970-ben írt nagy jelentőségű tanulmánya nyomán tarták fel Brazília atlanti selfjében a kőolajat. Szakmai dolgozatainak száma meghaladja a 90-et. Munkásságának elismeréseként a világ több tudományos testülete választotta levelező és tiszteletbeli tagjává. Sokoldalú elméleti és gyakorlati tudományos munkája révén nagy megbecsülést szerzett a magyar névnek szerte a világon.

Június 10. **Szent Margit** napja.

Felvidéken, Medvesalján *Retkes Margit* néven emlegetik, mert ezen a napon vetik a retket, hogy jó gyenge maradjon. Szentes környékén, Csépan, tyúkültetésre alkalmas nap. A Hortobágy vidékén általában esős napnak tartják. A Délvidéken, Zentán Margitot Legyes Margitnak hívják. Ezen a napon nem szabad kinyitni az ablakot, mert akkor abban az évben sok lesz a légy. A hiedelem szerint „*Margit asszony a legyek királynéja, és ezen a napon minden konyhába beereszt egy kőtövel*”. Úgy védekeztek ellene, hogy mise idején a szántóföldről hozott földet szétszórta a házban. A csángók jégeső ellen hívták segítségül. **Kallós Zoltán** Moldovában gyűjtötte ezt az archaikus, napi jégeső ellen bájoló imát:

*Sziz leány Szent Margit elindula
széjjes uccán elé viszi arany medencéjét.
Arany medencében viszi
Krisztus Jédusnak harminchárom
csepp vérit (...) Megtalálkozik a sá-
tányval, sátányval. Azt kérdik sátányok:
Sziz leány Szent Margit, mi az ok
hejzád nem közeledhetünk? Hej-
zám nem es közeledhetek, mert tik
tisztá lelkek vagytok. Én hunyam
alatt viszem arany medencémet...
arra megtérnek a sátányok. Azt
mondják: Sziz leány Szent Margit ki
ezt elmondja jég eső eleibe, az Úr
Jédus Krisztus megérzi a határát,
mezeit, szőlősöket, kerteket a jégtől,
Uram Jédus Krisztusom vidd el a
jég esőt, nagy havasokra, nagy kő-
sziklákra.*

A Nagy-Nemerére, Saj-havasra, Naskalatra, Tar-havasra vagy az Ol-tárköre, Ecsémre, éppen az **Egyes-kőre** is akár, mit az '56-os fellépéséért börtönnel büntetett **Bartis Ferenc** költő ilyennek látta:

*A havasok hátán terpeszállásban
örködik évmilliók óta,
közeli rokona a Himalájának,
s az Alpoknak csak mostohatest-
vére;
túlnőtt az egeken;
repedéseiben eltévedt csillagok
alszanak;
homlokán hazátlan fények serege
zokog;
délkor vállán pihen meg a nap,
s mégis szemmel tart engem:*

*ha messzire megyek,
nem utánam, felém integet.*

Jégesővel riaszt-e, vagy csupán bő záport ígérnek a fejünk fölé gomolyodó, vakítóan fehér üstökű, sötét vízszintes talpú kumuluszok? Az Antarktisz kivételével mindenütt

megjelenhetnek, ahol a meleg légtömegek felfelé áramolva elérik a 600-3000 méter közötti magasságot. A néhány vagy akár néhány száz kilométer átmérőjű gomolyfelhő a leggyakoribb felhőformák egyike. Általában nyáron alakul ki. Az állandóan változó légkörben hamar feltornyosodik. Ha eléri a tornyos gomolyfelhő szakaszt, záport zuhint a földre, akár jeget is rázhat ki magából. Továbbfejlődve zivatarfelhővé (cumulonimbus) alakul, ami heves zápor vagy jégeső mellett gyakori villámlással és hirtelen szélrohamokkal törhet ránk.

*Esik a nap!
Szakad a súlyos, sűrű zápor
zuhogva istenigazából.
Állok, s nyakamba hull a lángde-
rűs ég
Óh gyönyörűség!*

Ilyen a most kezdődött **Nyár. Babits Mihály** nyári napkezdeté rusztikus derével fonja körül az embert –

*Részeg darázs
ráng körülöttem tág körökben,
ide röpren és oda röpren:
visszatérő csapongás, lenge
hűség...
Óh gyönyörűség!*

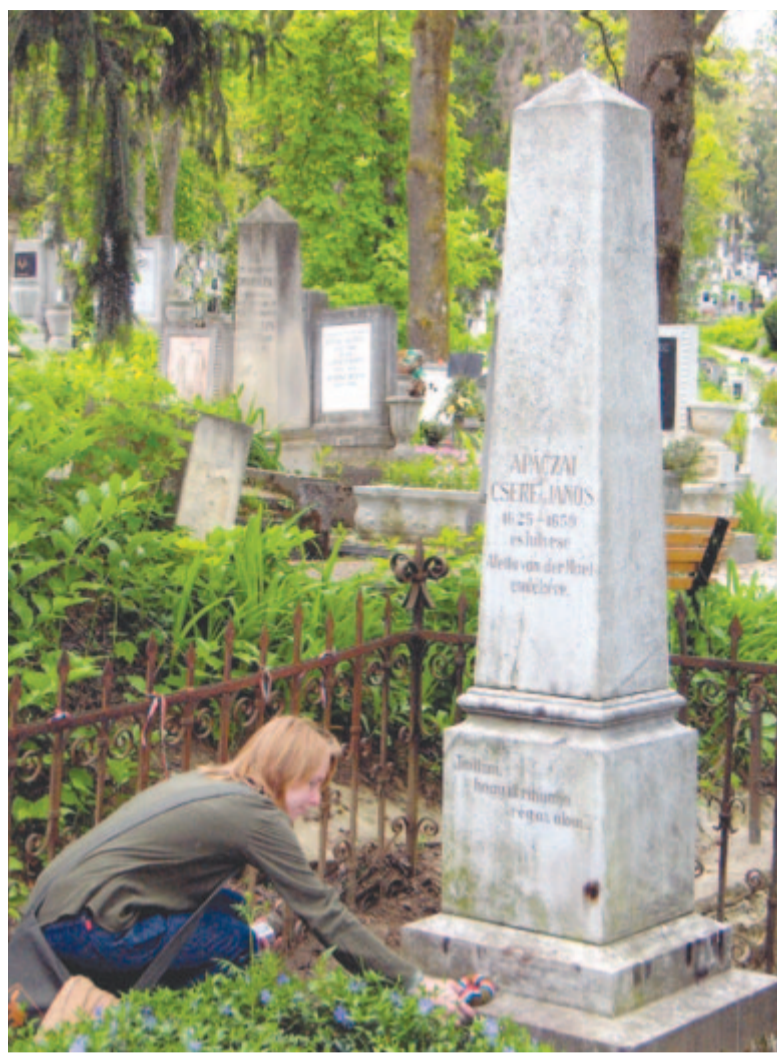
*Hangos virág
kiált, bíbor színekkel esdve,
hogy jöjjön már a bíbor estve,
hogy halk pohárka harmatok le-
hűtsék:
Óh gyönyörűség!*

*Tornác fölött
szédülve és legyet riasztva
fűl a cseléd, liheg a gazda;
álmai: friss sörök, mély pince,
hűs jég...
Óh gyönyörűség!*

–, hogy aztán a nap leszentültekor szeretet és félelem fanyarja legyen e gyönyörűség:

*Boldog a nap:
de boldogság a vágy gyűrűsse!
Boldog a nap, s vágyik a hűsre...
Szeretek s bújok tőled, lángderűs
ég!
Óh gyönyörűség!*

Június 10-én, 1625-ben született **Apáczai Csere János** is. Gyulafehérvári tanulóévei alatt tanárától, **Bisterfeld János Henriktől** kapott indítást az enciklopédikus tudás megszerzésére. Hollandiai egyetemi éve alatt ismerkedett meg Descartes filozófiájával, és felesé-

Tört kövön és porladó kereszten Aletta van der Maet nevét kerestem

get is ekkor választott. Még Hollandiában írta a **Magyar Encyclopaediát**, 1655-ben Utrechtben jelent meg, melynek köszönhetjük az első magyar szakkifejezések használatát. Apáczai az anyanyelven folyó oktatás első szószólója volt:

*„...A fő indító okom ez vala:
hogy a magyar nyelven írt tudományos
könyvek nélkül szűkölködő
nemzetemen tőlem kitelhetőképen
segítenék s oly könyvet adnék a ma-
gyar ifjúságnak kezébe, melyben az
anyai nyelvén többire minden szép
és hasznos tudományokat olvas-
hatna.”*

Apáczai nevéhez fűződik az első magyar nyelvű logika megalkotása (**Magyar logikátka**) is.

1656-os, **Az iskolák fölöttébb szükséges voltáról és a magyaroknál való barbár állapotuk okairól** című beköszöntő beszédében fejtegette ki hitvallását, egyben felvetette az erdélyi egyetem gondolatát. Mint mondta, az iskola nem csupán téglafal vagy berendezés, hanem elsősorban „tanítók és tanulók rendezett társulása, akik az emberi életkörülmények szempontjából hasznos és szükséges ismereteket tanítanak és tanulnak”. Haladó gondolatai, megnyilvánulásai ellenségeket szereztek számára, magára vonva **II. Rákóczi György** fejedelem haragját, aki büntetésül a leégett kolozsvári kollégiumba helyezte át. 1658-ban egy akadémia-tervezetet terjesztett elő, ezt azonban már nem tudta a gyakorlati megvalósulásig vinni. Fiatalon, 34 évesen halt meg tüdőbajban. A Házsongárdban nyugszik, holland felesége, **Aletta van der Maet** mellett.

Áprily Lajos gyönyörű poemáiban (**Tavas a házsongárdi temetőben**) állított emléket mindkettőjüknek:

*A tavasz jött a parttalan időben
s megállt a házsongárdi temetőben.*

*Én tört kövön és porladó keresz-
ten
Aletta van der Maet nevét keres-
tem.*

*Tudtam, hogy itt ringatja rég az
álom,*

*s tudtam, elmúlt nevét már nem
találom.*

*De a vasárnap délutáni csendben
nagyon dalolt a név zenéje ben-
nem.*

*S amíg dalolt, a századokba néz-
tem
s a holt professzor szellemét idéz-
tem,*

*akinek egyszer meleg lett a vére
Aletta van der Maet meleg ne-
vére.*

*Ha jött a harcok lázadó sötétje,
fénydel dalolt a név, hogy féltve
védje.*

*S a dallamot karral kísérve hal-
kan,
napsugaras nyugat dalolt a dal-
ban,*

*hol a sötétség tenger-árja ellen
ragyogó gátat épített a szellem.*

*Aletta van der Maet nevét su-
sogta,
mikor a béke bús szemét lefogta.*

*S mikor a hálátlan világ temette,
Aletta búja jajgatott felette,*

*míg dörgő fenséggel búgott le
rája
a kálvinista templom orgonája.*

*Aztán a dal visszhangját veszve,
félve
belenémult a hervadásba, télbe.*

*Gyámoltalan nő – szól a régi
fáma –
urát keresve, sírba ment utána...*

*A fényben, fenn a házsongárdi
csendben
tovább dalolt a név zenéje ben-
nem.*

*S nagyon szeretném, hogyha
volna könnyem,
egyetlen könny, hogy azt a dalla-
mot
Aletta van der Maet-nak megkö-
szönjem.*

Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2023-ban, 17 évvel Bartis
Ferenc halála után

Az Egyes-kő – nem utánam, felém integet

Épített örökségünk Honunk egyik legdíszesebb kastélya

A Rhédey család ősi magyar nemesi család, az Aba nemzetségtől származtatja magát. Mátyás király 1466-ban adott címet neki. A Rhédeyek a Habsburgokkal való viszályaik miatt jöttek Erdélybe. A Rhédey-kastély Erdőszentgyörgy központjában, a gótikus Szent György-templommal szemben áll. Gróf Rhédey László és felesége 1807 és 1809 között építtette a ma is látható késő barokk, klasszicista kastélyt.

Nagy-Bodó Tibor

Dr. Fekete Albert *Az erdélyi kertművészet – Maros menti kastélykertek* című munkájában leírja, hogy a Kornis család 1609-ben Báthori Gábornál kapott adománylevelet az erdőszentgyörgyi, a havadtői és a csókfalvi birtokokra. Erdőszentgyörgyi udvarházukat 1940 körül bontották le.

A vagyonos birtokosok

A 19. században Erdőszentgyörgy vagyonosabb birtokosai voltak: gróf Teleki Sámuel, báró Kemény Pál, özv. Zeyk Jánosné, gróf Hohenstein Ferenc és testvérei, valamint a Nagy és a Székely család. A két világháború között jelentős volt a Schuller-nagybirtok.

Erről a helyről többek között így írnak: „...ezen jegenye erdőktől körülárlant, a Küküllőtől körülkanyargott falu egy magaslaton igen festőileg fekszik, ódon templomával, büszke kastélyával..., oly szépen, hogy annak képét melléklésre méltónak ítélem... A gróf Rédeyek szentgyörgyi kastélya egyike honunk díszesebb úrlakainak...”

A Rhédeyek rangon alulinak számítottak

A fent említett szerző leírja: Erdőszentgyörgyön volt a család nyári rezidenciája, és itt született 1812. szeptember 24-én Rhédey Claudia, Rhédey László és Inczedy Ágnes gyermeke.

Az apa kitűnő nevelést biztosított egyetlen gyermekének. Az arisztokrácia bécsi udvari bálján ismerkedett meg a huszárezredesként szolgáló herceggel, Württembergi Sándorral. Szerelmüket mindkét család ellenezte: a gróf Rhédeyek rangon alulinak számítottak a hercegi kérohöz képest, és ez sértette Rhédey László önértékét. Így a fiatalok csak az apa halála után, 1835-ben köthettek házasságot. Ezzel a friggyel Claudia megkapta a Hohenstein grófi címet. A házasságból két lány és egy fiú született.

Rhédey Claudia fia, Ferenc feleségül vette Mary Adelaide angol hercegnőt. Kettőjük lánya, Mary Victoria lett később V. György, az Egyesült Királyság uralkodójának felesége. Fiuk, VI. György feleségül vette Elisabeth Bowes-Lyon hercegnőt, a házasságukból született II. Erzsébet királynő.

A jelenlegi kastély helyén is kastély állt

Erdőszentgyörgy nevezetes épülete, a Rhédey-család kastélya a település központjában áll, a templomtól az út választja el.

Ennek a helyén valamikor egy régi kastély állt, mely apátsági épületként épült, és a templommal az út felett átvezetett folyosóval volt összekötve.

A kiserdei gróf Rhédey család az Aba nemzetségből ered, az erdélyi ág I. Jánostól származik, aki 1639-ben cserélte el testvérelével, I. István-nal magyarországi jószágait, és telepedett le Erdélyben. Ő kapta Bethlen Gábornál Erdőszentgyörgyöt.

A díszesen festett mennyezetet érintetlenül hagyták

Keresztes Gyula *Maros megyei kastélyok és udvarházak* című könyvében úgy szerepel, hogy a Rhédey grófok 1647-től birtokolták a kastélyt.

Az újjáépített, egyemeletes, késő barokk díszítésű épület két szintje központosan elhelyezett hallt zár körül.

A földszinti termek boltozatosak, az emeletiek síkmennyezetűek és díszesen festettek. Az emeleti nagy szalon belmagassága nagyobb, mint a többi termeké, de a belmagasságát az államosítás után csökkentették, úgy, hogy az ovális ablakok parapetszintjében – a könyöklő magasságában – egy fagerendás mennyezetet készítettek.

Szerencsének mondható, hogy az eredeti, díszesen festett mennyezetet érintetlenül hagyták. A bejárat feletti erkélyt kőkonzolok, míg az ellenkező oldalon lévő erkélyt dór oszlopok tartják.

A kastély körüli főúri parkot egy múlt századi metszet örököltette meg, melynek alapján fogalmat alkothatunk a franciakerk pompájáról és szépségéről.

Írásban fennmaradt: „...mily szép lenne, ha ezen útszéli beültetést másutt is megtennék, mennyire szépítené az a vidéket nem csak, hanem egészségi és égalji viszonyainkra is mily üdvös behatással lenne...”

Sajnos a nagy kiterjedésű parkot részben beépítették, részben föld-

művelésre használják. Csupán egy kis kert maradt meg a kastély előtt.

Kempelen Farkas a 18. század második felében az alábbiakat írja Erdőszentgyörgyről és környékéről:

„...Marosszékből, a Kis-Küküllő mellett fekszik, mely a falun keresztül foly, és amelyen egy derék hid van. Lakosai rész szerint magyarok, rész szerint pedig oláhok, három grófi és egnéhány szabad székely famíliák bírnak benne. A több lakosok pedig ezeknek földjeit ülik. Egy jól épült refor. templomot és három alkalmas udvarházat láthatunk benne. A helység végénél szép szőlők vannak...”

Az első katonai felmérés idején már állt a kastély

Dr. Fekete Albert munkájából kiderül, hogy a Rhédey-kastélyhoz tartozó kertet, a birtok méreteinél fogva, nem ábrázolják részletesen a katonai felmérések szelvényei. Annyi azonban bizonyos, hogy az első katonai felmérés idején már állt a kastély, és az épületet kert vette körül, amelyben egy építmény látható.

A Rhédey-kastélyt és a Zeyk-udvarházat a térkép ponttal külön megjelöli. A Rhédey-kastélytól délre táblás elrendezésű díszkertet, illetve gyümölcsöst láthatunk.

A Zeyk-udvarház délkeleti oldalán ugyanez az elrendezés a kerteknek. A kastélytól északra elhelyezkedő magaslatot „Cripta” felirattal jelölték a térképen. A felmérés körülbelül nyolcvan házelyet jelöl. Nagyobbik részük a Kis-Küküllő jobb partján van, és ezt a területet a bal parti házakkal köti össze. Északon dombok övezik.

A Pán-templom

A második katonai felmérés térképlapján látható, hogy a Rhédey-kastély mögötti kert területét megnövelték.

A barokk kertekre jellemző architektónikus térszerkezet jól tetten érhető: a kastélytól délnyugatra fekvő területet egymásra merőleges utak hálózata tagolja. A kriptát a dombtetőn ez a térkép is jelöli. A kastély két oldalán meredek részsűk látszanak, melyek ma is megtalálhatók.

A térképen az is látható, hogy az első katonai felméréshez képest a település kétharmadával megnövekedett, és ez a fejlődés a folyó bal partján jellemző leginkább.

A második katonai felmérést egy 19. századi acélmetszettel vethetjük össze. Ez utóbbin egy vegyes kialakítású kert látható, mely architektónikus és tájképi elemeket egyaránt tartalmaz: a magaslaton álló Rhédey-kastélyt kerítés választja el a templomkerttől és a környezetében kialakult településtől. A fennmaradó oldalakon erdő határolja.

Az épülettől távolabb, a domb alján csillagsétánnyal kettéosztott boszkét (liget) alakítottak ki, közepén magas vízsugarat lövellő szökőkúttal. A délnyugati fenyesből Pán-templom emelkedik ki.

A szabályos formára nyírott növényekből formált boszke az ültetéssel és nyírással erőteljesen szabályozott növénytömeg révén díszít, szemben a tájképi növényalkalmazás elveivel, melyek szerint az egyes növények természetes formájuk, megjelenési módjuk és egyediségük révén válnak a kert díszévé.

Fotó: Szász Attila

Szokatlan vonalvezetés

A kastély körüli – valószínűleg – gyepes partereket (kertrész) azonban már kanyargós, tájképi jelleget sugalló utak választják el egymástól, ami (Fekete Albert szerint is) szokatlan vonalvezetés egy franciakerkben.

A barokk és a tájképi elemek sokasága a két fő kerttípus közötti átmenetet idézi, és az úgynevezett irreguláris kertek ismérve.

A nyugattól, azaz az észmei központtól való távolság nemcsak az egyes áramlatok időbeni késését eredményezte Erdélyben, de sok esetben ezek stílustörténeti szempontból is átértékelődtek, kevésbé tisztán, egymással vagy a helyi népi művészeti formaelemekkel keveredve jelentek meg.

Ezt bizonyítja az erdőszentgyörgyi kert „kavalkádja” is, alátámasztva Zádor Anna megállapítását, miszerint Erdélyben az angolkerk „...gyakran megőriztek valamit az előző kertalakításból, így némileg kevert stílust mutatnak, ragaszkodva a régihez és a hagyományhoz...”

Dr. Kálmán Attila történelmi kiegészítése:

A Rhédeyek kiemelkedő képviselői közül érdemes megemlíteni gr. Rhédey Zsigmondné báró Wesselényi Katát, aki a család erdőszentgyörgyi ágához kapcsolódik. Férje korai halála után egyedül rendezte a birtok ügyeit.

A kor egyik fontos könyvgyűjtőjeként és mecénásaként tartották számon. Az erdőszentgyörgyi egyházon kívül a bözödi, havadtői egyházak is élvezték nagylelkűségét, de adományával segítette az udvarhelyi, marosvásárhelyi, kolozsvári református kollégiumokat is. Értékes források fennmaradt imanolói.

Gróf Rhédey Lajosról is szót kell ejteni, az ún. magyarországi ágból, aki 1761-ben született.

A bécsi magyar testőrség-

nél szolgált, jó barátságot ápolt Kazinczy Ferencsel és Szentmarjay Ferencsel. 1808-ban grófi címet kapott. Bihar és Bereg vármegyék adminisztrátora volt.

Támogatója volt a magyar nyelvű színjátszásnak. Mecénása volt a költőknek (pl. Csokonai Vitéz Mihály). Ő maga is írt alkalmi verseket, sőt egy színdarabot is. Több kulturális intézményt támogatott, pl. a Magyar Nemzeti Múzeumot, de segítette a Bécsben tanuló magyar fiatalokat is.

Szerepet vállalt Nagyvárad fejlesztésében, a városnak adományozta a róla elnevezett Rhédey-kertet. A kert egyik részében – ma a nagyváradi állatkert – áll a Rhédey-kápolna, amelyben ő és felesége nyugszanak. 2018-ban a város szobrot állított az emlékére.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnöknek, Demján László műemlékvédő építésznek, továbbá a képekért Szász Attilának és Molnár Leventének.

Fotó: Molnár Levente

Fotó: Molnár Levente

Fotó: Szász Attila

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1053.

Theodor Storm német írótól idézzük a rejtvény főszóiban.

1	BELGIUMI VÁROS	FOLYADÉK BECSUKÓ	ÜLŐHELY A PARKBAN	TESTRÉSZ!	TOLNA MEGYEI HELYSÉG
A					E
2	H	NEM MEGY EL ... ÉS TIHAMÉR (JÓKAI-HŐSÖK)		FRANCIA SZIGET	
JOSKAR... (MARIFÖLD FŐVÁROSA)		EBLAK FALUSI APÓ	KOPASZ INDUL A MOTOR!		
SÁRGA (NÉMET) PRÉSELÉS		FOHÁSZ RAJT A FUTÁSBAN		FRANCIA ARANY	
			NEHÉZFÉM ORGÁNUM		
A FÉRFI SORSA ... (JÓKAI)		TEMES-PARTOK! KICSINYÍTÓ KÉPZŐ	MENYASZ-SZONY VERMET KÉSZÍT		
FRANCIA RT. KERGET		GÓZFEJLESZTŐ TARTÁLY TENGERRABLÓ		FÉLÁRI! AZ EGYIK SZÜLŐ MEGSZÓLÍTÁSA	
		KUTAT ARATI		BETARTI! ... ISTVÁN (KIRÁLY)	
NŐI NÉV (JAN. 29.)		ÜRES TÉR! BALZSAM	PÁRATLAN SAPKA! SZÉKELY IS		
AUTÓ-VERSENY-FÉLE A HÁZBA		OLASZ VULKÁN JÓZSEF A. VERSE			
		SPANYOL ARANY DIES ... (HARAG NAPJA)	SZINTÉN NE KENŐANYAG	ÁSÍTÓHANG SZAMOAI PÉNZ	
... TAYLOR (SZÍNESZNŐ)		SKÁLA-KEZDET HOGY HÍVJÁK?	CENTRUM KÖZEPE! EGY (ANGOL)		
NÉMET SZEMÉLY-NEVMÁS		A ... PARTJÁN (ADY-VERS) RAGATLAN!		DUBLIN LAKÓJA	
CSEREMISZ		ODA-VISSZA NŐI NÉV LITER (RÖV.)		RÓMAI 51 RÓMAI 1000	
L. N. J.	M				

A ... JENŐ NEVE ÉS EGY MONDÁSA című pályázat nyertesei:
Kali József,
 Marosvásárhely, Építők sétány
Hompot Zoltán,
 Marosvásárhely, Szabadság u.
 A pályázati rejtvény megfejtése:
AKINEK NINCS PÉNZE, AZ MÉG LEHET ERÉNYES. REJTŐ
 Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a június 2-i számból:
Ikrek:
 A fekete nyíl
Skandi:
 A lódtás a politikusok foglalkozási ártalma.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
 Győzelem tér
 18. szám,
 www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

JÚNIUSI ÉVFORDULÓK (2.)

1	2	3	4	5	O	6	7	8	S
9					10	10			11
12	P	13	14	15	16		17		18
20						21		22	
24					25		26		27
28				29				30	
C		31	32			33	34		35
37	38		39			40		41	42
43		44		45		46	47		48
49			50			51			52
A					N	54			H
									55
									Y

VÍZSZINTES: 1. Atléta, sportvezető, 150 éve született (Szilárd). 9. A másik partra. 10. Héber betű. 12. Francia matematikus, 400 éve született (Blaise). 17. Az iszlám szent könyve. 19. Tiltószó. 20. Kézi hossz mérték. 21. Békaparadicsom. 22. Minipajta. 23. Strasse (röv.). 24. Huszárparancs. 25. Befolyásolás. 27. Lehord valakit. 28. Szappanmárka. 29. Reális. 30. Tenger (angol). 31. Könyvet megjelentető. 33. Kelet (német). 35. Hím állat. 37. Étlen kép! 39. Dél-amerikai füves puszták. 41. Becézett Pál. 43. Angol igen. 45. Francia arany. 46. ... és Tihamér (Jókai-hősök). 48. Forrasztófém. 49. Spanyol főúr. 51. ... a bor (Móricz Zs. regénye). 52. A kilogramm holland neve. 54. Angol közgazdász, filozófus, 300 éve született (Adam). 55. Jezsuita szerzetes, történész, 300 éve született (György).

FÜGGŐLEGES: 1. Némán sétál! 2. Tupoljev repülőgépe. 3. Művet létrehozó. 4. Numero (röv.). 5. Szék lehet ilyen. 6. Létezik. 7. Francia személyes névmás. 8. Előtag: század. 11. Konzervatív politikus, miniszter, 150 éve született (Gyula). 12. Cseh történész, politikus, 225 éve született (Frantisek). 13. Vörösmarty rövid epósa. 14. Szöglet. 15. Triplán tánc. 16. Névelő. 18. Hamis. 21. Kártyajáték. 23. Iparos (biz.). 25. Túl gyorsan beszél. 26. Kerti munkaeszköz. 27. Szintén ne. 29. Igazi, hiteles. 30. Bran társa. 32. Betilt! 34. Rendszeres testedzés. 36. Ászokhordó nyílása. 38. Dél-amerikai állam. 40. Nehézfém. 42. Észak- finnországi nép. 44. A kén és az ezüst vegyjele. 47. Becézett Erika. 49. Francia festő, 175 éve született (Paul). 50. Páratlan nyúl! 51. A fluor és a kén vegyjele. 53. Francia arany.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket június 22-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Móricz Zsigmond egyik regényének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Segély, donáció – Lelkesít, ösztönöz. 7. Határidőrag – Gézdarab! 8. Észak-amerikai indián törzs – Rét. 9. Tartó – Más betűi. 11. Rokka része! – Lila, románul. 12. Dugi ..., horvát sziget – Gabonanövény-féle. 14. Kiütés jele a ringben – Kínai hossz mérték. 15. Nincs felesége – Nyári mezei munka. 18. ... Madrid, spanyol focicsapat – Fortély, trükk. 19. Odaragad – Élelmiszer, elemózsia. 22. Orvosi csont – Római számok, összegük száz. 23. Előtagként levegőt jelent – Ázsiai ország. 25. Arra a helyre – Páros plazma! 27. Felső végtag – Szovjet őrjármű volt. 28. Lady ..., amerikai popénekesnő – Elmesport. 30. Állóvíz – Keleti játék. 31. Védelem, őrizet – Sansz, eshetőség.

FÜGGŐLEGES: 1. Akasztófa – Vadászkutya. 2. Gonosz szellem – Kedvelt női név. 3. Maros megyei autójelzés – Róma közepe! 4. Esőben álló – Amerikai rockegyüttes. 5. Ezüstfém fém – Szigetel. 6. A rózsza tartozéka – Alaskai folyó. 10. Gyümölcsle – Kevert fajú, felemás. 13. Hússzelet – Aratóeszköz. 16. Holttest – Csónak. 17. Sereghajtó – Görög eredetű lírai műfaj. 20. Gyümölcsöt szárít – Napos ... (Karácsony Benő). 21. Égéstermek – Madárköröm. 24. Énekesmadár – Katonai tömb. 26. Az ezüst és a kálium vegyjele – Művészen ábrázolt emberi test. 29. Azonos betűk – Kicsinyítő képző.

Koncz Erzsébet

1	2	3	4	5	6
7			8		
9		10		11	
12			13		14
	15	Ö		16	
17		18			
19	20				21
22			23		24
25		26		27	
28			29		30
31					

1	2	3	4	5	6
7			8		
9		10		11	
12			13		14
	15			16	
17		18			
19	20				21
22			23		24
25		26		27	
28			29		30
31					

Európa-konferencialiga:

A West Ham United 58 év után nyert európai trófeát

A West Ham United nyerte a második alkalommal kiírt labdarúgó-Európa-konferencialigát, mivel szerdán a prágai döntőben 2-1-re legyőzte a Fiorentinát.

Bár a West Ham United már az első percben lövéssel kísérletezett, összességében mégis a Fiorentina volt veszélyesebb az első féldőben. A firenzei csapat többet birtokolta a labdát, ígéretesebb akciókat vezetett, több kapura lövéssel próbálkozott, azonban egyszer sem találta el az angol rivális kapuját, így nem tudott előnybe kerülni. A legnagyobb helyzetet Milenkovic hagyta ki, aki öt méterről a keresztléc fölé fejt. Nem sokkal az első félóra után néhány percre félbeszakadt a játék, mert az angol szurkolók műanyag söröspoharakkal és egyéb tárgyakkal dobálták az olasz játékosokat, akik közül Biraghinak fel is szakadt a fejbőre, így öt ápolni kellett. A szünet előtti utolsó percben majdnem előnybe került a Fiorentina, de a Kouame feje után a kapufáról ki pattanó labdát Jovic hiába fejtette a kapuba, les miatt nem adták meg a találatot.

A folytatásban is többet volt a labda a lila-fehéreknel, azonban ekkor kiegyenlített küzdelem zajlott a pályán, nem bírtak egymással a felek. A gólhöz egy tizenegyes kellett: bedobás után Biraghi kézzel ütötte el a labdát Bowen elől, a játékvezető a videóbíró segítségével ítelt tizenegyeset, amelyet Benrahma a bal felső sarokba lőtt (1-0). Az angolok azonban nem örülhettek sokáig, mert ellenfelük öt perccel később egyenlített: egy előrevelt labdát Gonzalez visszafejt Bonaventurának, aki egy igazítás után 11 méterről kilötte a jobb alsó sarkot (1-1). A gólváltástól megélenkült a mérkőzés, ám a helyzetek mindkét oldalon kimaradtak. A hajrában

a West Ham frissebbnek és veszélyesebbnek tűnt, játékosai erőfeszítését pedig a 90. percben siker koronázta: Paqueta kiugratta Bowent, aki rávezette a labdát a kapusra, majd mellette a kapu bal oldalába helyezett (2-1). A Fiorentinának így

csupán a hosszabbítás nyolc perce állt rendelkezésére, hogy ismét egyenlítsen, de ezalatt nem tudott komoly helyzetet kioldozni, azaz az angol gárda ünnepelhetett a lefújást követően.

Fotó: az UEFA Európa-liga közösségi oldala

Jegyzőkönyv

Európa-konferencialiga, döntő: West Ham United (angol) – Fiorentina (olasz) 2-1 (0-0).

Prága, Eden Aréna, 17.363 néző, vezette: Carlos del Cerro Grande (spanyol).

West Ham United: Areola – Coufal, Souma (61. Kehrer), Aguerd, Emerson – Soucek, Paqueta, Rice – Bowen, Antonio (90+4. Ogonna), Benrahma (76. Fornals).

Fiorentina: Terracciano – Dodo, Milenkovic, Ranieri (84. Igor), Biraghi – Amrabat, Bonaventura, Mandragora (90+3. Barak) – Gonzalez, Jovic (46. Cabral), Kouame (62. Saponara).

Gólszerzők: Benrahma (62., 11-esből), Bowen (90.), illetve Bonaventura (67.).

Sárga lap: Benrahma (31.), Aguerd (53.), Bowen (90+7.), illetve Mandragora (66.), Milenkovic (75.), Amrabat (85.).

Egy kis statisztika

A West Ham United, amely sikerével a következő idényben az Európa-ligában indulhat, legutóbb 58 éve diadalmaskodott nagy kontinentális versenysorozatban: a szigetországi klub 1965-ben a KEK trófeáját hódította el, azóta döntőig ugyan eljutott, de 1976-ban alulmaradt a belga Anderlechttel szemben, szintén a KEK-ben.

A győztes angol csapat keretének a kapus Hegyi Krisztián is tagja volt, de nem neveztek a találkozóra. A West Hamet erősítő olasz Emerson Palmieri lett az első olyan labdarúgó, aki az európai szövetség (UEFA) égisze alá tartozó összes versenysorozatban diadalmaskodott, azaz az Európa-konferencialiga mellett megnyerte a Bajnokok Ligáját (2021), az Európa-ligát (2019), az európai Szuperkupát (2021), valamint az Európa-bajnokságot (2021) is.

Bajnokok Ligája-döntő:

szombaton Manchester City – Internazionale

Szombaton 22 órai kezdettel rendezik a Bajnokok Ligája döntőjét: a Manchester City és az Internazionale Isztambulban méri össze erejét. A találkozót az M4 Sport, a DigiSport, a Prima Sport és az Orange Sport televízió élőben közvetíti.

A mérkőzést a lengyel Szymon Marciniak vezeti, aki először kap szerepet BL-fináléban, és aki a decemberi, világbajnoki döntőn is fújta a sípot. Segítői – az Argentína – Franciaország találkozóhoz hasonlóan – Pawel Sokolnicki és Tomasz Listkiewicz lesznek. Marciniak a mostani BL-szezonban nyolc mérkőzésen működött közre, mindkét döntős csapatnak vezetett már: a Manchester Citynek a Real Madrid elleni elődöntő 4-0-ra megnyert hazai visszavágóját, az Internek pedig a Portóval szembeni nyolcadöntős párharc gól nélküli, portugáliai második mérkőzését.

Neves kutatók szerint

Mindent elpusztíthat a mesterséges intelligencia

Teljes, globális megsemmisítésről tartanak azok, akik szerint, ha elszabadul a mesterséges intelligencia, nem lehet majd megállítani.

Az emberiség az utolsó pillanatokot éli, amikor még kezében a vezérlés a villámgyorsan tökéletesedő mesterséges intelligencia felett. A fejlesztő tudósok egy része attól tart, hogy ha az ember nem él a kontroll lehetőségével még azelőtt, hogy elszabadul a világháló segítségével önállóságot nyerő gépi gondolkodás, később esetleg már nem teheti meg.

Egyenesen a globális megsemmisülés kockázatát fogalmazta meg több tucat iparági vezető, akadémikus, sőt néhány híresség is. A CNN cikke kiemeli, hogy a felszólalók egyetértenek abban, hogy prioritásként kell kezelni a kockázat elhárítását.

A Center for AI Safety által kiadott nyilatkozatot a szakmában neves tisztségviselők írták alá. Közük például az OpenAI vezérigazgatója, Sam Altman, akit a mesterséges intelligencia keresztapjaként is emlegetnek. Az aláírók között van Geoffrey Hinton is, a Google DeepMind és az Anthropic vezető kutatója, továbbá Kevin

Scott, a Microsoft technológiai igazgatója, Bruce Schneier, az internetbiztonság és a kriptográfia úttörője, az aktivisták részéről Bill McKibben klímavédő, a civilek közül pedig Claire Elise Boucher kanadai zenész, művésznevének Grimes.

Már rég túl vagyunk a fikción

A gépi gondolkodás és a gondolkodó gépek problematikája már a huszadik század sci-fi íróit is foglalkoztatta, így az egyik leghíresebb szerzőt, Isaac Asimovot. Az embert leigázó gépektől való félelem a mozivásznon népszerű motívuma lett, a legtöbb nézőnek a Terminátor azonnal beugrik.

A nyilatkozat aláírói azonban figyelmeztetnek, hogy már rég túl vagyunk a fikción és az elszabaduló robotok világán, a közeljövőben már nem egy fizikai eszközként kell elképzelnünk az emberre leselkedő veszélyt, hanem a virtualitás adta korlátlan lehetőségek mentén gyakorlatilag az élet bármilyen szegmensében beláthatatlan következményei lesznek, ha hagyjuk, hogy önállósodjon a mesterséges intelligencia.

A közlemény rávilágít az ellen-

őrizetlen mesterséges intelligencia végső veszélyével kapcsolatos széles körű aggodalmakra. A mesterséges intelligencia szakértői szerint még mindig nagyon messze van attól a fajta általános mesterséges intelligenciától, amelyet a science-fictionból ismerünk. A mai élvonalbeli chatbotok nagyrészt a betáplált adatok alapján reprodukálják a mintákat, és nincsenek tudatában önmaguknak.

A nyilatkozat az OpenAI/ChatGPT sikerére és gyors terjedésére reagál. Ezek a fejlesztések segítettek felerősíteni a technológiai szektorban a mesterséges intelligencia körüli fegyverkezési versenyt.

Az erre adható válaszok gyengének tűnnek a fenyegetés súlyához képest

Az EU például önkorlátozást vár a fejlesztőktől, ami, ha nem kötelező, nem is jelenthet teljes garanciát. A törvényi tiltás korlátozza kettős. Egyfelől csak az a szabály hatékony, amit be is tartanak, másfelől a törvénynek csak ott van ereje, ahol érvényes. Az adott országokon vagy egyezményi tagságon kívül eső területeken nem, a virtuális térben pedig még azokon belül is számos kiskapu mentén.

Sam Altman

Fotó: Wikipédia

Dan Hendrycks, az AI Biztonsági Központ igazgatója keddi Twitter-üzenetében a kockázatot és a nyilatkozatot az atomtudósok veszélyeztetéséhez hasonlította, akik „általuk létrehozott technológiákra figyelmeztetnek”. „A társadalmak több kockázatot is képesek kezelni egyszerre, ez nem vagy/vagy,

hanem igen/és” – írta Hendrycks a Twitteren.

Tény, hogy a nukleáris fejlesztéseket sem lehetett megakadályozni abban a fázisban, amikor már ismert volt, hogy az emberi életet, sőt a földi életet, ezáltal az emberiség fennmaradását fenyegeti. (Euro-news)

Marosvásárhelyi
Kutyamenhely

INGYENES STERILIZÁLÁSI KAMPÁNY

A gazdás és gazdátlan kutyák és macskák számára

A Városi Kertészet a Városi Kutyamenhelyen keresztül ingyenes sterilizálási kampányt hirdet Marosvásárhelyen, a gazdával rendelkező és gazdátlan kutyák és macskák számára.

A kampányra a **Prut utca 24.** szám alatt található **kutyamenhely rendelőjében** kerül sor.

Időpontot a **0725-609.434**-es telefonszámon lehet kérni, hétfőtől péntekig, **8:00 és 15:00** óra között.

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIO

NŐSZEMKÖZT

Csatos Tündével

MINDEN PÉNTEKEN 21 ÓRÁTÓL

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapról származó összeggel júniusra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049-I)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (19287-I)

RENDELÉSRE BÚTORT KÉSZÍTEK. Tel. 0748-691-858. (67150-I)

MAROSSZENTKIRÁLYI TERMELESI EGYSÉG MUNKÁSOKAT alkalmaz termelésre, teljesítményarányos fizetést + élelmiszerjegyeket biztosítva. Az önéletrajzokat a cég székhelyén, Maroszentkirályon, a Bradului utca 9. szám alatt várjuk. Tel. 0265/208-908. (67302-I)

FA- és PVC-AJTÓ-, -ABLAK-GYÁRTÓ CÉG MUNKÁSOKAT alkalmaz szerelni és műhelybe. Vonzó fizetési lehetőség. Követelmény: tapasztalat, jogosítvány, pontosság, becsületesség. Tel. 0745-301-460, e-mail-cím: office@bifa.ro (67318-I)

TAKARÍTÁS. TÖBBÉVES TAPASZTALATTAL RENDELKEZŐ, NŐI SZEMÉLYEKBŐL ÁLLÓ CSAPATUNK TAKARÍTÁST, FERTŐTLENÍTÉST vállal magánháznál, tömbháznál, irodákban, kisebb és nagyobb helyiségekben egyaránt. A takarításhoz szükséges eszközök és fertőtlenítők rendelkezésünkre állnak. Kiszállítás a megadott címre. Tel. 0756-706-269. (19861)

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

Gaga
Marosszék

Marosvásárhely 88.0

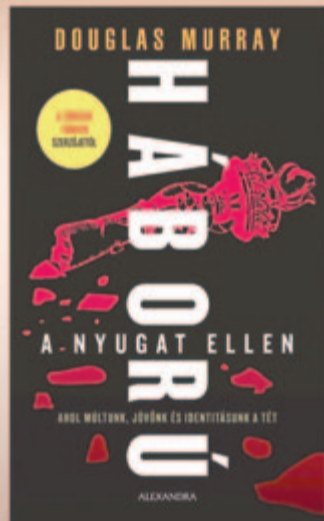
Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiasp

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Douglas Murray
Háború a
nyugat ellen

Stephen King
Minél véresebb

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM